

Sygn. akt II CK 137/03

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Hubert Wrzeszcz

Protokolant Anna Banasiuk

w sprawie z powództwa R. K.

przeciwko D. J. i R. W.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 1 kwietnia 2004 r.,

kasacji powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł.

z dnia 7 stycznia 2003 r.,

oddala kasację.

Uzasadnienie

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy i w całości aprobowane w instancji odwoławczej nie zostały przez powoda R. K. zakwestionowane w kasacji. Z poczynionych ustaleń wynika, że pozwani D.J. i R. W. prowadzą klub studencki „F.” przy Al. P. 7 w lokalu na parterze domu studenckiego. Lokal jest przystosowany do tego rodzaju działalności jak dyskoteki, spektakle teatralne, konkursy dla studentów, mających prawo wstępu za okazaniem legitymacji. Inne osoby legitymują się kartą wstępu wydaną przez ten klub. Nad bezpieczeństwem gości w klubie czuwali pracownicy ochrony zatrudnieni w Agencji S., których zadaniem było między innymi legitymowanie wchodzących gości i troska o ich bezpieczeństwo podczas pobytu w lokalu. Dnia 16 stycznia 1999 r. do klubu „F.” przybył powód w towarzystwie narzeczonej M. W. i kolegów M. K. oraz J. S. Stolik zarezerwowany przez powoda został – przed jego przybyciem – zajęty przez 5 Wietnamczyków, którzy w następstwie polecenia powoda opuścili lokal. Jednakże dwóch z nich wkrótce powróciło do klubu i po zbliżeniu się do siedzącego – w towarzystwie innych osób – powoda został przez jednego z tych Wietnamczyków uderzony tasakiem w głowę. Powód doznał urazu czaszkowo mózgowego z raną ciętą w okolicy czołowo ciemieniowej z liniowym złamaniem kości czołowej i ciemieniowej. Obecnie cierpi on na zespół cerebrastenii pourazowej. Sprawca tego czynu N. T. ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości.

Sądy obu instancji nie podzieliły zapatrywania powoda jakoby w rozpoznawanej sprawie miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 106, poz. 680 ze zm.). Charakter imprezy, w której uczestniczył powód, nie był masowy (wstęp do klubu za okazaniem legitymacji studenckiej i karty wstępu). Klub Studencki „F.” prowadził codzienną działalność kulturalną a pozwani nie musieli występować każdorazowo o uzyskanie zezwolenia na przeprowadzenie każdej imprezy. W ustalonych okolicznościach nie istniały żadne przesłanki do obaw, że sprawca szkody nosił się z takim zamiarem. Był on także studentem, zachowywał się spokojnie, nie wzbudzał podejrzeń, a zaatakował znienacka, zadając cios powodowi, czemu nikt nie był w stanie zapobiec. Było to w klubie zdarzenie odosobnione.

Kasację wniósł powód R. K. Skarżący z powołaniem się na podstawę kasacji z art. 393¹ pkt 1 k.p.c. zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 415 k.c. – przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten nie może mieć zastosowania ze względu na brak związku przyczynowego pomiędzy zaniechaniem pozwanych a wynikłą szkodą, oraz naruszenia art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, iż zorganizowana impreza nie była imprezą masową.

Wskazując na powyższe skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego jej rozpoznania.

W złożonej odpowiedzi na kasację pozwani D. J. i R.W. wnosili o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów procesu za instancję kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Według art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2001 r., Nr 120, poz. 1298 ze zm.) impreza masowa – w rozumieniu tej ustawy – jest impreza o charakterze sportowym, artystycznym lub rozrywkowym organizowana dla nie mniej niż 1000 osób, mająca miejsce na stadionie bądź innym obiekcie niebędącym budynkiem, jak też na terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy z udziałem wskazanej liczby osób. W odniesieniu do imprez przeprowadzonych w hali sportowej lub w innym budynku liczba osób została określona nie mniej niż 300. Jednocześnie, co pomija skarżący, ustawodawca wyłączył z katalogu imprez masowych te, które odbywają się w: teatrach, operach, operetkach, filharmoniach, kinach, muzeach, bibliotekach, domach kultury i galeriach sztuki. Odwołując się do powinności obciążających organizatora imprez masowych szczegółowo unormowanych w powołanej ustawie powód pomija istotę uregulowania odnoszącego się do imprez masowych, a więc ze swej istoty zwiększającego prawdopodobieństwo ryzyka wystąpienia wypadku i wywołania szkody.

Zgromadzenie w jednym miejscu wskazanej w ustawie liczby osób, będących uczestnikami imprezy masowej, a więc poddanych określonym bodźcom i emocji wynikających z charakteru oraz przebiegu tej imprezy, może wywołać

niekontrolowane reakcje poszczególnych jej uczestników, a nawet niepożądane lub wręcz groźne reakcje zbiorowe. Troska o bezpieczeństwo, zdrowie oraz życie uczestników imprezy masowej i widzów legła u podstaw szczegółowych i wzmożonych – w stosunku do ogólnych – reguł staranności i ostrożności. Jednakże i w tym wypadku nie można przyjmować, że każdy uczestnik imprezy masowej pozostaje pod pełną kontrolą organizatorów. Sądy obu instancji wykluczyły możliwość zastosowania przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych z wielu przyczyn wśród których przytoczyły ustalenia stwierdzające, że klub studencki „F.” jednorazowo może pomieścić nie więcej niż 300 osób. Skarżący nie podważając tego ustalenia, ograniczył się w istocie do wysunięcia twierdzenia, iż zorganizowana dyskoteka miała charakter imprezy masowej.

Odpowiedzialność odszkodowawcza organizatora imprezy masowej może mieć charakter kontraktowy lub deliktowy. Dochodzone roszczenie nie zostało oparte na naruszeniu zobowiązania łączącego poszkodowanego z organizatorem tej imprezy. Poszkodowany, który doznał szkody na osobie dochodzi zadośćuczynienia od organizatorów imprezy, opierając to roszczenie o podstawę deliktową. Powinien zatem wykazać, że doznał szkody wskutek zawinionego zachowania tych organizatorów imprezy. W tym wypadku znaczenie unormowania obowiązków organizatorów imprezy masowej polega na tym, że niedopełnienie przez nich obowiązków z tej ustawy stanowi obiektywną przesłankę winy. Ciężar udowodnienia przesłanek warunkujących odpowiedzialność organizatorów imprez masowych za szkody wyrządzone w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej spoczywał na powodzie. Skarżący ich nie wykazał. Sądy obu instancji w prawidłowo ustalonych okolicznościach tej sprawy, zwłaszcza przy uwzględnieniu sposobu działania sprawcy szkody, zasadnie wykluczyły możliwość przypisania winy pozwanym jako prowadzącym klub studencki „F”. Dlatego kasacja jako pozbawiona usprawiedliwionej podstawy podlega oddaleniu (art. 393¹² k.p.c.). Z akt sprawy nie wynika aby ustały okoliczności stanowiące podstawę zastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 102 k.p.c., co uzasadniało zastosowanie tego przepisu i w instancji kasacyjnej.

